

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/101/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201939
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818201939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Slovakia Energy, s.r.o. so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 36 807 702, zastúpený Mgr. Lenkou Heřmáňkovou, usadeným euroadvokátom so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 50 239 406 proti žalovanej: A. Č., E.. XX. XX. XXXX, J. I. P.E. XXX/XX, XXX XX K. E. J., o zaplatenie 347,32 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 211,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 211,32 eur od 20.10.2017 do zaplatenia a to všetko jej povoľuje uhradiť v 30-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 25-teho dňa toho, ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkami straty výhody splátok.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieťa.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 22%

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenie sumy 347,32 eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 347,32 eur od 20.10.2017 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca je predajca poskytujúci služby dodávky elektriny a plynu vrátane zaistenia distribúcie elektriny plynu do odberného miesta zákazníka, a to v súlade s platnými právnymi predpismi a Obchodnými podmienkami dodávky elektriny pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov elektriny, Obchodnými podmienkami dodávky plynu pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov plynu (ďalej len spolu ako „OPD“). Žalobca uzavrel so žalovaným rámcovú zmluvu na poskytovanie služieb (ďalej len ako „zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal dodávať žalovanému dohodnuté množstvo elektriny a/alebo plynu, zabezpečiť distribúciu elektriny a/alebo plynu do odberného miesta žalovaného a žalovaný sa zaviazal hradiť žalobcovi riadne a včas platby za dodanú elektrinu a/alebo plyn, distribučné služby podľa zaslaných výúčtovaní. Podpisom zmluvy žalovaný súhlasil so znením OPD, ktoré sú prílohou zmluvy. Na základe uzatvorenej zmluvy č. SDA 00097955 zo dňa 16.04.2015 dodával žalobca elektrinu a plyn do odberného miesta a súvisiace služby vystavoval žalobca žalovanému výúčtovanie. Keďže žalovaný neuhradil dlžnú čiastku za vyúčtovanie plynu fa. č. 2621043184, fa. č. 2721053674, fa. č.2721085849 riadne a včas, ocitol sa ku dňu nasledujúcemu po dni splatnosti v omeškaní so splácaním svojho dlhu voči žalobcovi. Za omeškanie žalovaného s úhradou v súvislosti s odoslanou upomienkou za platby bola žalovanému tiež vyčíslená zmluvná pokuta za odoslané upomienky, a to v súlade s čl. V OPD, zároveň bola žalovanému v súlade s čl. XVIII OPD vyčíslená zmluvná pokuta v podobe deaktiváčného poplatku, za predčasné ukončenie zmluvy pred

zahájením dodávky a v podobe poplatku za prerušenie, obmedzenie dodávky zemného plynu v súlade s čl. N OPD. Vyčíslené zmluvné pokuty sú predmetom tohto žalobného návrhu ako fa č. 2640012711, fa. č. 2740015103, fa. č. 2760001622, fa. č. 2771000654.

2. Žalovaná uviedla, že dlh voči žalobcovi nepopiera, avšak vzhľadom k svojim majetkovým pomerom žiada povoliť o možnosť uhrádzať dlh v splátkach najviac vo výške 30,- eur mesačne.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Rámcovou zmluvou na poskytovanie služieb zo dňa 16.4.2015 spolu so splnomocnením, Predžalobnou upomienkou z 12.6.2018, Poučením o ochrane osobných údajov, Zoznamom zásielok, Obchodnými podmienkami dodávky plynu pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov plynu v domácnosti, faktúrami č. 2771000654, č. 2760001622, č. 2721085849 Vyúčtovaním za obdobie od 19.5.2017 do 3.10.2017, faktúrou č. 2721053674, Vyúčtovaním za obdobie od 19.5.2016 do 18.5.2017, Dohodou o platbách č. 257198493, Faktúrou č. 26412711, č. 2621043184, Vyúčtovaním za obdobie od 1.9.2015 do 18.5.2016, faktúrou č. 27415103, Cenníkom poplatkov a služieb platným od 18.1.2014, písomným podaním žalobcu zo dňa 27.8.2018 spolu s prílohami Poslednou výzvou pred prerušením dodávok s prílohami č. 1, 2 a 3 poslednej výzvy a Ukončením zmluvy z 8.9.2017, písomným podaním žalobcu zo dňa 4.9.2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Zo zmluvy č. SDA00097955 zo dňa 16.4.2015 súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol zmluvný vzťah, na základe ktorého mal žalobca riadne a včas dodávať žalovanej do odberného miesta na adrese Lúčna 829/34, Vranov nad Topľou, elektrinu a plyn a žalovaná mala za dodaný plyn a elektrinu uhrádzať žalobcom vyfakturované platby. Mesačná zálohovitá platba za dodávku elektriny predstavovala sumu 10 eur a na dodávku plynu sumu 5,- eur.

5. Predžalobnou upomienkou zo dňa 12.6.2018 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 358,26 eur a sumy 71,54 eur do 15 dní od doručenia výzvy.

6. Z článku II body 1,2 a 3 OPD súd zisťuje, že na účely obchodných podmienok sa rozumie „odberateľom plynu v domácnosti“ koncový odberateľ plynu, ktorým je odberateľ plynu v domácnosti, t.j. fyzická osoba, ktorá nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti. Ďalej sa „dodávateľom plynu“ rozumie spoločnosť SLOVAKIA ENERGY, s.r.o., so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36807702, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, Vložka č.:47040/ B, ktorá má povolenie na dodávku plynu. „Prevádzkovateľom distribučnej siete“ sa rozumie plynársky podnik oprávnený na distribúciu plynu

7. V zmysle článku V bodu 29 OPD dodávateľ plynu je oprávnený požadovať a odberateľ plynu v domácnosti je povinný uhradiť dodávateľovi plynu peňažnú náhradu za vystavenie každej jednej písomnej upomienky (upozornenia) z dôvodu vzniku omeškania odberateľa plynu v domácnosti so zaplatením platieb za plnenia poskytované podľa zmluvy, ktorej aktuálna sadzba vyplýva z príslušného účinného cenníka poplatkov a služieb.

8. Podľa článku X bod 4 OPD náklady súvisiace s prerušením a obmedzením distribúcie plynu z dôvodov na strane odberateľa plynu v domácnosti znáša tento odberateľ plynu v domácnosti v celom rozsahu, a to tak, ako je uvedené v príslušnom dokumente prevádzkovateľa distribučnej siete.

9. Z článku XVIII bod 2 OPD súd zistil, že ak zmluva zanikne pre také porušenie zmluvných ustanovení odberateľom plynu v domácnosti, ktoré má za následok ukončenie dodávky plynu do odberného miesta odberateľa plynu v domácnosti, je dodávateľ plynu oprávnený požadovať od odberateľa plynu v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb, a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok a to za každé odberné miesto odberateľa plynu v domácnosti, pri ktorom došlo k zániku zmluvy.

10. Podľa článku XIX bod. 4 OPD, ak nebude v zmluve uvedené inak, má sa za to, že odberateľ plynu v domácnosti udeľuje dodávateľovi plynu výslovný súhlas so zasielaním správ, informácií, potvrdení o doručení správ, výziev, upomienok ako aj iných oznámení vo veci zmluvy a jej plnenia prostredníctvom SMS správ alebo elektronických prostriedkov (najmä prostredníctvom elektronickej pošty), pokiaľ ich dodávateľ plynu zasiela na kontaktné údaje odberateľa plynu v domácnosti uvedené v zmluve. Obdobne

sa súhlas vzťahuje i na zasielanie obchodných informácií v elektronickej aj v písomnej forme vo veci dodávok plynu a súvisiacich služieb. Odberateľ plynu v domácnosti má právo odmietnuť obchodné informácie zasielané elektronickou formou podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

11. V zmysle čl. XVIII bod 1 OPD pred uplynutím dohodnutej doby účinnosti zmluvy je odberateľ plynu v domácnosti oprávnený požiadať písomnou formou dodávateľa plynu o predčasné ukončenie zmluvného vzťahu. V prípade posúdenia žiadosti o predčasné ukončenie zmluvného vzťahu dodávateľom plynu negatívne, ostáva zmluva v platnosti v plnom rozsahu. V prípade posúdenia žiadosti o predčasné ukončenie zmluvného vzťahu dodávateľom plynu pozitívne, je dodávateľ plynu oprávnený požadovať od odberateľa plynu v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb, a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok odberateľom plynu v domácnosti. Zmluvná pokuta podľa tohto odseku sa stanovuje pre každé odberné miesto zvlášť. Zmluva bude ukončená v prípade uhradenia vyššie uvedenej zmluvnej pokuty odberateľom plynu v domácnosti. Toto ustanovenie sa nepoužije v prípade predčasného ukončenia zmluvného vzťahu za podmienok uvedených v článku XVI a článku XVII týchto obchodných podmienok.

12. Podľa čl. XVIII bod 2 OPD ak zmluva zanikne pre také porušenie zmluvných ustanovení odberateľom plynu v domácnosti, ktoré má za následok ukončenie dodávky plynu do odberného miesta odberateľa plynu v domácnosti, je dodávateľ plynu oprávnený požadovať od odberateľa plynu v domácnosti úhradu zmluvnej pokuty, ktorej výška je definovaná v cenníku poplatkov a služieb, a ktorá primerane zohľadňuje porušené ustanovenie zmluvných podmienok a to za každé odberné miesto odberateľa plynu v domácnosti, pri ktorom došlo k zániku zmluvy. Zaplatením zmluvnej pokuty nie je dotknuté právo dodávateľa plynu od zmluvy odstúpiť a tak isto požadovať náhradu škody, ktorá mu takým konaním odberateľa plynu v domácnosti vznikla.“

13. Súd z Cenníka poplatkov a služieb s platnosťou od 18.1.2014 zistil, že výška poplatku za predčasné ukončenie zmluvy pre domácnosť za každé odberné miesto je vo výške 120,00 eur. Poplatok za druhú a ďalšiu písomnú upomienku ako aj poslednú výzvu pred prerušením dodávky predstavuje 8,- eur.

14. Žalobca žalovanej vyúčtoval faktúrou č. 2771000654 zo dňa 2.10.2017, splatnou 9.10.2017 sumu 90,76 eur, faktúrou č. 2760001622 zo dňa 8.9.2017, splatnou 15.9.2017 sumu 120,- eur, faktúrou č. 2721085849 zo dňa 5.10.2017, splatnou 19.10.2017 sumu 14,- eur, faktúrou č. 2721053674 zo dňa 22.5.2017, splatnou 5.6.2017 sumu 73,02,- eur, faktúrou č. 26412711 zo dňa 22.4.2016, splatnou 4.5.2016 sumu 8 eur, faktúrou č. 2621043184 zo dňa 23.5.2016, splatnou 7.6.2015 sumu 33,54 eur, faktúrou č. 27415103 zo dňa 27.7.2017, splatnou 15.8.2017 sumu 8 eur. K faktúram žalobca predložil aj podrobné vyúčtovanie za obdobie od 19.5.2017 do 3.10.2017, za obdobie od 19.5.2016 do 18.5.2017, za obdobie od 1.9.2015 do 18.5.2016.

15. Z dohody o platbách č. 257198493 zo dňa 22.5.2017 vyplýva, že žalovaná mala za obdobie od 1.7.2017 do 31.5.2018 dohodnuté platby za opakovanú dodávku plynu vo výške 8,- eur mesačne.

16. V písomnom podaní zo dňa 27.8.2018 žalobca uviedol, že so žalovaným uzavreli dňa 16.04.2015 rámcovú zmluvu na poskytovanie služieb, na základe ktorej žalobca dodával žalovanému plyn. Za odobratý plyn, a súvisiace služby vystavoval žalobca žalovanému vyúčtovanie. Neoddeliteľnou súčasťou uvedenej zmluvy boli Obchodné podmienky dodávky plynu pri poskytovaní univerzálnej služby pre odberateľov plynu (ďalej len „OPD“) a Cenník poplatkov a služieb, s týmito bol žalovaný oboznámený a podpisom zmluvy vyjadril svoj súhlas. Žalobca k upomienkam uviedol, že tieto boli účtované ako poplatok za omeškanie žalovaného s úhradou splatného vyúčtovania za plyn v súlade s obchodnými podmienkami. Poukázal na článok V bod 29 OPD a článok XIX bod 4 OPD. Napriek svojmu nároku si účtovať za každú upomienku v zmysle OPD, si žalobca za prvú upomienku v súlade s Cenníkom poplatkov poplatok neúčtuje, nakoľko aj samotný Cenník poplatkov bol neoddeliteľnou súčasťou zmluvy s ktorým žalovaný vyjadril súhlas, a tak ako žalobca uvádza vyššie tak prvá upomienka môže ísť aj formou SMS správy respektíve inou zastihnuteľnou formou žalovaného. Žalobca s ohľadom na úkon obmedzujúci distribúciu uviedol, že na základe tohto úkonu vznikol tzv. sankčný poplatok, ktorý bol účtovaný v zmysle čl. X bod 1 a 4 OPD. Žalobca s ohľadom na zmluvnú pokutu v podobne deaktiváčného poplatku uvádza, že tá je obsiahnutá a dohodnutá v podobe povinnosti súčinnosti niečo konať respektíve za účelom riadneho plnenia zmluvy strieť a nie predčasne ukončovať okrem výslovne oprávnených prípadov. Poukázal na čl. IV bod 10 a 11 OPD a tiež čl. XVIII bod 1 a 2 OPD.

17. Žalobca predložil súdu aj poslednú výzvu pred prerušením dodávok s prílohami , ktorá sumarizuje jednotlivé upomienky a ďalšie sankcie.

18. Podľa ust. § 26 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoE“), zmluvou o dodávke elektriny sa zaväzuje dodávateľ elektriny dodávať elektrinu v dohodnutom množstve a v dohodnutom časovom priebehu výkonu odberateľovi elektriny a odberateľ elektriny sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi elektriny cenu za dodanú elektrinu.

19. Podľa ust. § 47 ods. 1 ZoE, zmluvou o dodávke plynu sa zaväzuje dodávateľ plynu dodávať plyn v dohodnutom množstve odberateľovi plynu a odberateľ plynu sa zaväzuje zaplatiť dodávateľovi plynu za dodaný plyn dohodnutú cenu.

20. Podľa ust. § 18 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 409/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom (ďalej len „nariadenie“), dodávka plynu sa uskutočňuje na základe zmluvy o dodávke plynu.

21. Podľa ust. § 18 ods. 3 nariadenia, vyúčtovanie dodávky plynu odberateľovi plynu obsahuje údaje podľa uzatvorených zmlúv súvisiacich s dodávkou plynu, a to samostatne vyčíslený údaj o cene za a) obchodnú činnosť dodávateľa plynu vrátane ceny za prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu, b) prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, c) prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu.

22. Podľa ust. § 18 ods. 4 nariadenia, ak odberateľ plynu v domácnosti neuhradí preddavkovú platbu alebo nedoplatok z vyúčtovacej faktúry do určeného dňa splatnosti, dodávateľ plynu na túto skutočnosť upozorní odberateľa plynu a zároveň mu určí dodatočnú lehotu na splnenie tejto povinnosti, pričom táto lehotá je najmenej desať dní odo dňa doručenia upozornenia dodávateľom plynu. Písomné upozornenie dodávateľa plynu obsahuje aj poučenie o prerušení dodávky plynu, ak odberateľ plynu nespĺní svoj záväzok ani v dodatočnej lehote.

23. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa

priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

28. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

30. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

31. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

32. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

33. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa

v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi žalobcom a žalovanou existoval právny vzťah, ktorého predmetom bol záväzok žalobcu poskytnúť službu spočívajúcu v dodaní dohodnutého množstva plynu a elektriny za zmluvne dojednaných podmienok, a záväzok žalovanej uhradiť za takto poskytnuté služby dohodnutú cenu.

37. Žalobcovi tak celkovo vznikol nárok na zaplatenie sumy 211,32 eur, ktorá suma predstavuje platby za dodávky elektriny a plynu pre žalovanú, ktorý nárok bol preukázaný predloženými faktúrami č. 2771000654 na sumu 90,76 eur, č. 2721085849 na sumu 14,- eur, č. 2721053674 na sumu 73,02,- eur, č. 2621043184 na sumu 33,54 eur, ako aj predloženými vyúčtovaniami za obdobie od 19.5.2017 do 3.10.2017, za obdobie od 19.5.2016 do 18.5.2017 a za obdobie od 1.9.2015 do 18.5.2016.

38. Keďže žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol v tej ktorej faktúre označený ako deň splatnosti, nasledujúcim dňom dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s citovanými ustanoveniami nariadenia vlády č. 87/1995, a to vo výške 5,00 % ročne z dlžnej sumy, odo dňa 20.10.2017, od ktorého žiadal priznať úrok z omeškania žalobca, kedy už boli splatné všetky žalovanej vystavené faktúry. Žalobcom požadované úroky z omeškania neprevyšovali úroky z omeškania stanovené zákonom.

39. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 20.10.2017 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. pričom úroky z omeškania tak predstavujú 5,00% ročne.

40. Súd žalobcovi nepriznal ani nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 16,- eur vyúčtované faktúrami č. 26412711 a č. 27415103, nakoľko považuje sumu za upomienky za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienok, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednanja ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Súd preto žalobu žalobcu, ktorá sa týka poplatkov za upomienky v sume 16,- eur ako nedôvodnú zamietol.

41. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

42. V súvislosti s vyššie uvedenými poplatkami, za ktoré žalobca neposkytol spotrebiteľovi žiadne protiplnenie, súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, kde konštatoval, že cit. „Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v

skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

43. Súd zamietol žalobu žalobcu aj pokiaľ uplatnil nárok na deaktiváciu/sankčný poplatok vo výške 120,- eur podľa článku XVIII bod 1 a 2 OPD vyúčtovaný žalobcom faktúrou č. 2760001622. Ide o poplatok, ktorý bol účtovaný za predčasné ukončenie zmluvy. Podľa názoru súdu uvedený poplatok má charakter zmluvnej pokuty podľa §544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a takéto dojednanie musí byť uzavreté písomne, t.j. malo byť súčasťou spotrebiteľskej zmluvy podpísanej žalovanou, čo v danom prípade nebolo.

44. Deaktivačný poplatok sa javí iba ako ďalšia sankcia za oneskorenie sa s platením za dohodnuté dodávky elektriny a plynu, pričom takéto sankcia má charakter zmluvnej pokuty. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by dojednanie o zmluvnej pokute a sankciách bolo súčasťou listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Vymedzenie vo Všeobecných obchodných podmienkach, resp. v Cenníku služieb, súd nemôže považovať za platné dojednanie zmluvnej pokuty ako to vyžaduje ustanovenie §544 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

45. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu.

46. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011)

47. V danom prípade tak nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania poplatkov ako zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok jej absolútnu neplatnosť v zmysle ustanovenia §40 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

48. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/426/2016 zo dňa 17. 01. 2018 týkajúci sa obdobnej veci žalobcu.

49. Taktiež súd na danú vec použiteľné závery vyslovené v obdobnej veci žalobcu v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.11Co/80/2016 zo dňa 17. 10. 2017, týkajúce sa zamietnutia poplatku za odpojenie vo výške 200,- eur.

50. V súvislosti s vyššie uvedeným poplatkom, za ktorý žalobca neposkytol spotrebiteľovi žiadne protiplnenie, je potrebné opätovne poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011 a na vyššie spomínanú tzv. teóriu skutočného plnenia v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských vzťahoch)“.

51. Súd v danej súvislosti poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

52. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

53. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach.

54. Žalovaná požiadala súd o možnosť zaplatiť dlh v mesačných splátkach po 30 eur z dôvodu, že je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, jej jediný príjem je vdovský dôchodok vo výške 210 eur mesačne. Býva spolu s dcérou v jednogaržónke, pričom s úhradami, nákladmi jej vypomáha dcéra, ktorá uhrádza nájom. Žalovaná platí elektrinu v sume 20 eur mesačne. Na stravu vynaloží sumu 50 až 60 eur mesačne, na ošatenie 80 až 100 eur mesačne. Osobitné výdavky v súvislosti so svojou výživou alebo zdravotným stavom nemá. Vzhľadom na sociálnu a finančnú situáciu žalovanej, súd jej povolil uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach po 30,- eur mesačne. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (napríklad rozsudok Krajského súd Trnava sp.zn. 10Co/293/2016 zo dňa 14. 06. 2017). Úhrada dlžnej istiny tak nebude presahovať dobu 36 mesiacov. Žalobca aj vzhľadom na priznanie nároku na úrok z omeškania nebude takýmto rozhodnutím nijako ukrátený.

55. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. Z pôvodne uplatnenej sumy 347,32 eur s príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 211,32 eur spolu s príslušenstvom.

95. Žalobcov úspech tak predstavoval 60,84 % a neúspech 39,16 %. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 22 % ($60,84 - 39,16 = 21,68$ %), pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

60. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.